

Program webinar 14. februar kl 14.30 – 16.00

Målgruppe: Alle ansatte på naturbruksskolene

Kan erfaringer fra markedshager bidra til mer opplæring i småskala grønnsaksproduksjon i naturbruksutdanninga?

- Kl 14.30 Velkommen
Kort film om markedshager
Hva er markedshager og hva vet vi om denne tilleggsnæringen?
v/Randi Ledaal Gjertsen
- K 14.45 Markedshagen på Undeland gard
v/Katinka Kilian
Erfaringer fra samarbeid med Stend videregående skole og muligheter framover
v/ Magnus Vaktskjold og Katinka Kilian
- Kl 15:15 Hvorfor, hva og hvordan brukes dette tema inn i din skole?
Erfaringer og innspill fra Kalnes vgs. og Gjennestad vgs.
Dialog og spørsmål
- kl 15:50 Oppsummering

**Markedshager i Norge er
møteplassen for læring og erfaringsutveksling
for de som vil drive en profesjonell markedshageproduksjon,
med salg til et lokalt marked.**

**Vi kan tilby nettverk og kunnskap om markedshagedrift og andre
småskala grøntproduksjoner for bønder og gartnere over hele landet.**

Prosjektpartnere

Bondens marked Norge (prosjekteier)

Norges Bondelag

Norsk Bonde- og Småbrukarlag (REKO)

Norsk Landbruksrådgivning

Økologisk Norge (andelslandbruk)

Statsforvalterne i Vestland, Oslo/Viken, Vestfold/Telemark og Trøndelag

Støtte fra [Landbruksdirektoratet](#)

Hva er markedshager
og hva vet vi om denne
tilleggsnæringen?

Kjennetegn på en markedshage

Faste senger – minimal jordarbeiding – jordliv
Pløying i etablering – siloduk for vedlikehold - vekstskifte
20-30 kulturer – mangfold

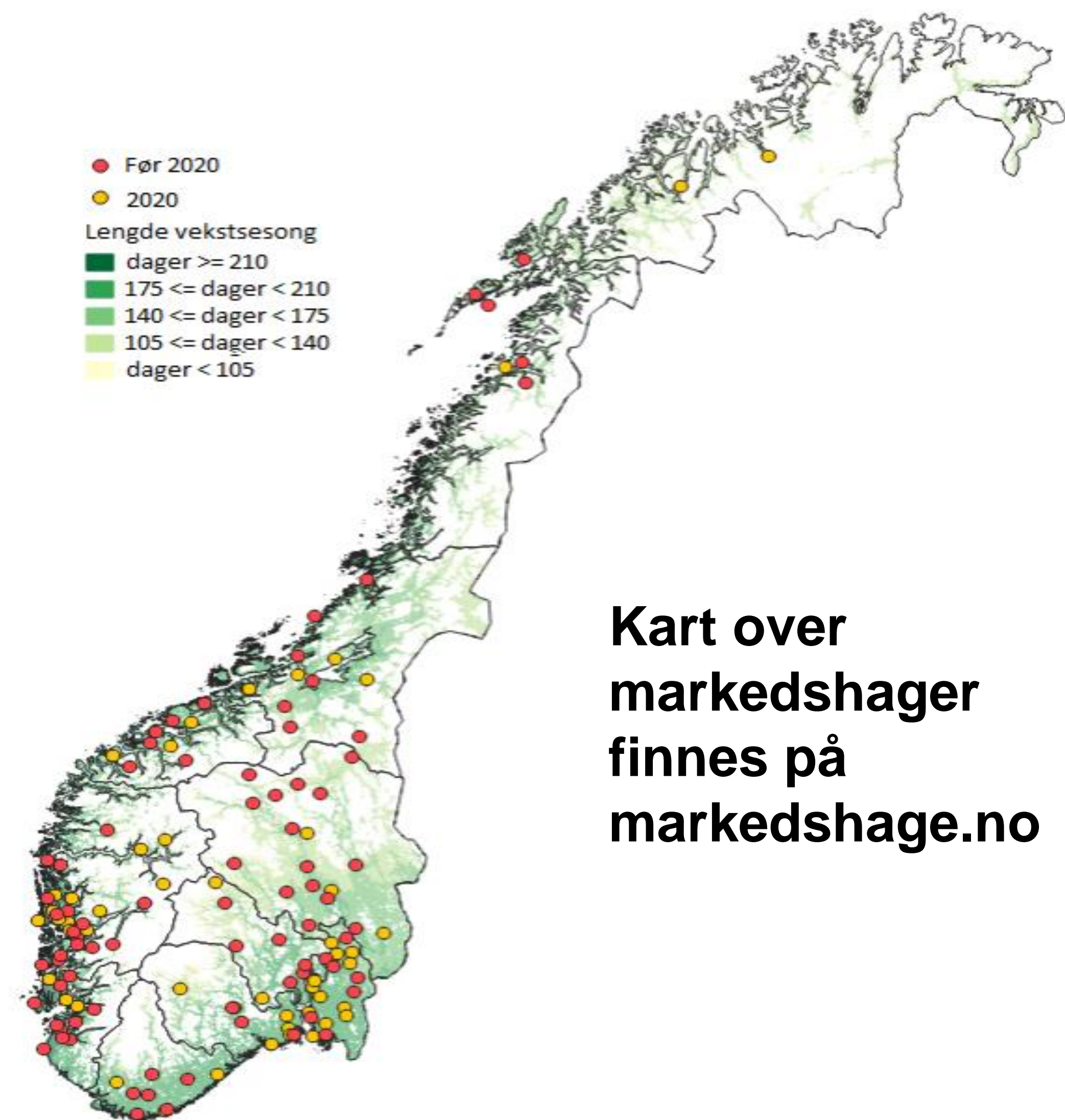
Enkel mekanisering
lave investeringer
Tunnell – forlenge sesong
Vanningsanlegg
Pakke-og kjølerom
LEAN – metoder for effektivitet

Markedsnær produksjon
REKO, gårdsbutikk, restauranter, andelslandbruk,abonnementsord.
Mikrogrønt, foredling, ville vekster

Økning i markedshager over hele landet

- 178 deltok i spørreundersøkelsen til NIBIO – rapport nr 7/2021
- Markert økning i 2019 og 2020
- 73% kvinner – mellom 45-50 år
- 66-74% har egen gård - de unge er jordløse...
- De fleste har tatt i bruk jord der det tidligere var grasdyrking eller beite, eller som har ligget brakk
- De flinkeste omsetter for 500 000 kr på 2-3 daa, snittet er på ca 120 000 kr per daa
- Henter informasjon fra nett – de erfarne søker NLR
- Stort ønske om kompetanseheving og planer om utvidelse

Figur 3-3 Lokalisering markedshager i Norge

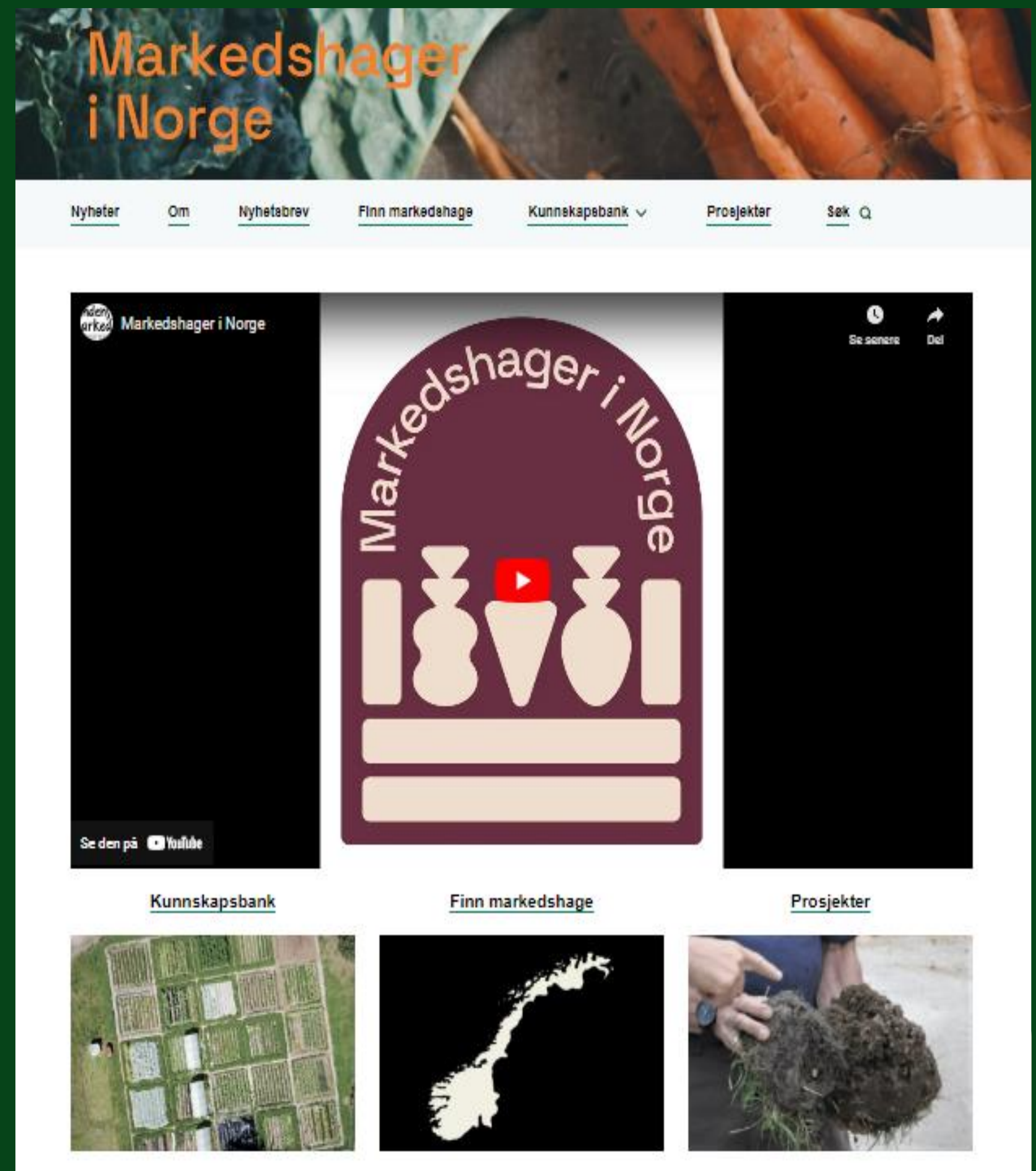
En tilleggsnæring med muligheter

- Krever lite kapitalinvesteringer
- Passer i tiden - bærekraft og klima
- Kan kombineres med andre produksjoner på ulike måter
- Kan justeres fra år til år om det er behov
- Må tilpasses lokale forhold, både dyrking og salg

Foto: Kari Kolle

Nettside og nyhetsbrev

- Samlet fagressurser
- Informasjon om webinarer, kurs og andre aktiviteter
- Nyhetsbrev til alle interesserte – abonner på nettsiden!

Webinar 2: Mandag 20. mars kl 14.30 -16.00

Erfaringer fra markedshagedyrking

- Hvordan jobbe praktisk med oppstart og dyrking i markedshage? Hvordan selger jeg mine produkter?
Ved en erfaren produsent
- Hvem kan være mulige samarbeidspartnere for skolen?
- Andre spørsmål som bør følges opp fra webinarret 14.2.

Markedshage kan brukes for å nå
opplæringsmål innen agronomi og
entreprenørskap, samt øke andelen lokale
grønnsaker i kantina.

